

2017/2284(INI)

27.11.2018

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k vykonávaniu smernice 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní
pesticídov
(2017/2284(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko (*): Sofia Ribeiro

(*) Pridružený výbor – článok 54 rokovacieho poriadku

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. Víta pokrok členských štátov pri vykonávaní smernice 2009/128/ES a zdôrazňuje jej význam pri poskytovaní rámca na bezpečné a udržateľné využívanie prípravkov na ochranu rastlín.
2. Považuje za kľúčové vyhodnotiť vykonávanie smernice v spojitosti so zastrešujúcou politikou EÚ v oblasti pesticídov, ktorá zahŕňa pravidlá ustanovené nariadením (ES) č. 1107/2009 (nariadenie o prípravkoch na ochranu rastlín)¹, nariadením (EÚ) č. 528/2012 (nariadenie o biocídnych výrobkoch)², nariadením (ES) č. 396/2005 (nariadenie o maximálnych hladinách rezíduí)³ a nariadením (ES) č. 178/2002 (nariadenie o všeobecných zásadách a požiadavkách potravinového práva)⁴;
3. oceňuje úsilie vynaložené na zabezpečenie úspechu udržateľného používania pesticídov v EÚ znižovaním rizík a možného vplyvu používania pesticídov na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie a na podporu používania postupov a techník, ktoré poskytujú ekologickú alternatívu k pesticídom;
4. konštatuje, že zatiaľ čo členské štáty vo všeobecnosti majú systémy na zber informácií o akútnej otrave pesticídmi, presnosť týchto údajov a ich používanie je pochybná; zdôrazňuje, že systémy na zhromažďovanie takýchto informácií o chronických otravách sa nezrealizovali vo veľkej miere;
5. konštatuje, že správa o vykonávaní smernice (COM (2017)0587), ktorú Komisia predložila v októbri 2017, mala predložiť už 26. novembra 2014;
6. ďalej poznamenáva, že v správe Komisie o pokroku z roku 2017 sa uvádzajú významné nedostatky v národných akčných plánoch (NAP) členských štátov, pričom niektoré z nich boli prijaté so značným oneskorením a s určitou mierou rozmanitosti, pokiaľ ide o ich úplnosť a rozsah, napr. len päť NAP má merateľné ciele zníženia;
7. konštatuje, že mnohé členské štáty zmenili svoje pôvodné ciele, keď sa zameriavajú viac na znižovanie rizík, ktoré používanie prípravkov na ochranu rastlín (POR) prináša, než na skutočné zníženie množstva používaných pesticídov;
8. domnieva sa, že národné akčné plány musia byť založené na výsledkoch a

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní, Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1,

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS, Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

hodnoteniach, ako aj na prostriedkoch;

9. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporila harmonizáciu ukazovateľov rizík na úrovni EÚ a vyžadovala od členských štátov, aby vo svojich NAP poskytovali komplexnejšie informácie, ktoré musia byť súdržné a porovnateľné a musia zahŕňať merateľné a dosiahnuteľné ciele a úlohy, a aby zhromažďovala spoľahlivejšie údaje vrátane verejných štatistík o vplyvoch expozície pesticídmi na zdravie, spotrebiteľov, zvieratá, kvalitu pôdy, životné prostredie a nevystopovateľnosť pracovných i nepracovných expozícií;
10. vyzýva preto na zber údajov o používaní pesticídov, ako sa ustanovuje v nariadení (ES) č. 1185/2009⁵, ktoré sa týkajú štatistiky o používaní pesticídov, vrátane používania jednoduchých ukazovateľov a venovania väčšej pozornosti nástrojom monitorovania v rámci celej EÚ;
11. v tejto súvislosti poznamenáva, že je dôležité zvýšiť transparentnosť štatistiky o používaní pesticídov, pretože má vplyv na verejnosť a verejné statky, ktorý je širší než len čisto komerčné záujmy;
12. domnieva sa, že integrovaná ochrana proti škodcom je základným kameňom tejto smernice a zohráva ústrednú úlohu pri znižovaní závislosti od POR, ktoré by podľa niektorých odborne recenzovaných štúdií dosahovalo 30 – 50 %, a že je cenným súborom nástrojov na boj proti škodcom a chorobám a na zabezpečenie výnosov pestovania;
13. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v niektorých členských štátoch sa ešte nedosiahol plný záväzok týkajúci sa integrovanej ochrany proti škodcom, a domnieva sa, že by sa to malo napraviť v záujme rozvoja ekologicky udržateľnejšieho poľnohospodárstva šetrného k životnému prostrediu s nižšími nákladmi a s prínosmi pre životné prostredie, spotrebiteľov a poľnohospodárov, pričom treba mať na pamäti, že používanie POR je často nevyhnutné na účely pestovania;
14. zdôrazňuje preto význam používania chemických pesticídov ako poslednej možnosti v rámci integrovanej ochrany proti škodcom po tom, ako sa vyčerpali iné fyzikálne a biologické metódy, a toho, aby sa vždy uplatňovali selektívnym a cieľovým spôsobom;
15. zdôrazňuje, že poľnohospodári musia mať väčší súbor možných riešení na ochranu plodín vrátane širokej škály účinných látok, látok s nízkym rizikom, fyzikálnych metód a ich alternatív, ako sú organizmy alebo ich extrakty (biologická kontrola), s cieľom zabezpečiť komplexnú stratégiu integrovanej ochrany proti škodcom, ktorú môžu vykonávať európski poľnohospodári;
16. pripomína, že POR sú dôležitými nástrojmi riadenia poľnohospodárstva, boja proti burine a škodcom v mestských oblastiach vrátane verejných parkov a železníc a iných odvetví, v neposlednom rade na zníženie, odstránenie a prevenciu strát výnosov spôsobených škodcami, chorobami, burinami a cudzími inváznymi druhmi a boj proti vytváraniu odolnosti proti patogénom, čím pomáhajú stabilizovať príjmy

---

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 z 25. novembra 2009 o štatistike pesticídov, Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2009, s. 1.

- poľnohospodárov, aby mohli produkovať bezpečne a za dostupné ceny;
17. pripomína však, že zvýšená rezistencia voči pesticídom zvyšuje mieru ich využívania a závislosti od nich;
  18. zdôrazňuje, že najnovšia správa Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) o rezíduách pesticídov v potravinách ukázala, že 97,2 % vzoriek v celej Európe bolo v rámci zákonných limitov právnych predpisov EÚ, čo svedčí o veľmi prísnom a bezpečnom systéme potravinárskej výroby;
  19. konštatuje, že členské štáty prijali celý rad opatrení na ochranu vodného prostredia pred vplyvom pesticídov;
  20. víta skutočnosť, že európske vody sú vo všeobecnosti čistejšie, hoci existuje priestor na zlepšenie;
  21. požaduje väčšie investície do adaptačných postupov, ktoré bránia tomu, aby sa agrochemické látky dostali do povrchových a hlbokých vôd;
  22. podporuje opatrenia na zabránenie možnému vyplavovaniu týchto látok do vodných tokov, riek a morí a odporúča, aby sa ich používanie zakázalo na pôde, z ktorej voda môže potenciálne presakovať do podzemnej vody;
  23. zdôrazňuje nákladovú účinnosť prevencie vstupu pesticídov do sladkovodných systémov, v porovnaní s nákladnými technológiami na odstraňovanie;
  24. zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť poľnohospodárom prístup k najnovším digitálnym technológiám a investovať do precízneho a digitálneho poľnohospodárstva, aby sa zabránilo rozptyľovaniu POR rastlín do necieľových oblastí, a do rozvoja metód biologickej kontroly;
  25. zdôrazňuje potrebu výskumu a inovácií pri vývoji nových nízkorizikových POR, keďže ich zvýšená dostupnosť na trhu by znížila riziko rezistencie na účinné zložky a účinky na cieľové druhy, ktoré sú spojené s bežne používanými POR;
  26. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaujala prístup založený na riziku, pokiaľ ide o riadenie a využívanie týchto prípravkov, ktorý bude odôvodnený partnersky preskúmanými, nezávislými vedeckými dôkazmi;
  27. zdôrazňuje, že osobitne postihnuté sú menej významné použitia, a to vďaka zriedkavosti príslušných aktívnych látok;
  28. domnieva sa, že ďalšie investície a výskum zariadení a technológií by mohol zohrávať významnú úlohu pri zvyšovaní efektívnosti POR a znižovaní potenciálnej expozície poľnohospodárov, prevádzkovateľov a všeobecnej verejnosti;
  29. domnieva sa, že rýchlejší proces schvaľovania by stimuloval priemyselný výskum vývoja nových nízkorizikových účinných látok vrátane nových, inovatívnych nízkorizikových látok, čím by sa zabezpečilo, že poľnohospodári budú mať k dispozícii dostatočné nástroje na ochranu rastlín a umožnia im rýchlejšie prejsť na udržateľné POR a zvýšiť účinnosť integrovanej ochrany proti škodcom;

30. varuje tiež pred početnými odchýlkami, ktoré oslabujú predvídateľnosť používania a brzdia investície podnikov do výskumu a inovácií;
31. pripomína význam mobilizácie programu Horizont Európa s cieľom financovať ďalší výskum biologických nízkorizikových prípravkov na ochranu proti škodcom a hľadanie ekologickejších mechanických alebo chemických riešení;
32. zdôrazňuje, že je nutné investovať do rozvoja, údržby alebo získavania typového schválenia pre užšie použitie POR pre obmedzený počet základných plodín pestovaných v najvzdialenejších regiónoch, pričom jedným z cieľov je dosiahnuť, aby boli ekonomicky životaschopnejšie a konkurencieschopnejšie, a to najmä po otvorení trhov pre dovoz z tretích krajín;
33. zdôrazňuje význam nízkorizikových organických pesticídov a potrebu podporovať ich vývoj, povoľovanie a uvádzanie na trh v EÚ; vyzýva Komisiu, aby podporila potrebné zmeny súčasných nariadení s cieľom zaviesť spoločnú definíciu, jasne rozlišovať medzi organickými a syntetickými chemickými POR;
34. vyzýva členské štáty, aby prísne dodržiavali zákaz dovozu zakázaných pesticídov do EÚ z tretích krajín;
35. zastáva názor, že za znepokojujúci pokles populácií včiel v celej Európe sú zodpovedné pesticídy na základe neonikotínoidov, ako to vyplýva z mnohých medzinárodných štúdií, ktoré boli základom pre petície, pod ktoré sa podpísali státisíce občanov z celého svetadielu;
36. odporúča, aby členské štáty zintenzívnili informačné a osvetové kampane s cieľom zabezpečiť, aby poľnohospodári vedeli, ako náležite používať POR, a aby boli v plnej miere informovaní o ich účinkoch vrátane toho, ako chrániť svoje zdravie a zdravie iných osôb;
37. zdôrazňuje význam poľnohospodárskych poradenských služieb (FAS) podporovaných SPP s cieľom pomôcť poľnohospodárom okrem iného znížiť používanie pesticídov a úspešne a cenovo dostupným spôsobom začleniť integrovanú ochranu proti škodcom ako štandardný postup použitia chemických pesticídov len v prípade potreby po použití fyzických a biologických alternatív;
38. zdôrazňuje, že je potrebné vymieňať si najlepšie postupy v rámci členských štátov a medzi nimi, a zdôrazňuje význam znalostí a získavania zručností, pokiaľ ide o alternatívy k chemickým pesticídom a o plné využívanie integrovanej ochrany proti škodcom;
39. ďalej konštatuje, že najlepšie zníženie objemu pesticídov môže vyplývať zo systémových zmien, ktoré znižujú náchylnosť na útok na škodcov, podporujú štruktúrnu a biologickú diverzitu v porovnaní s monokultúrami a trvalými pestovaním plodín a znižujú odolnosť škodcov voči účinným zložkám; zdôrazňuje preto, že sa treba zamerať na metódy agroekologického poľnohospodárstva, financovať ich a presadzovať, lebo vďaka týmto metódam je celý systém poľnohospodárstva odolnejší voči škodcom;

40. zdôrazňuje, že je nevyhnutné pravidelne posudzovať proporcionalitu medzi množstvom predaných pesticídov a poľnohospodárskou plochou aplikácie na základe databáz používateľov a záznamov o predaji; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili platformy pre dobrú prax v oblasti používania pesticídov a integrovanej ochrany na regionálnej a miestnej úrovni;
41. zdôrazňuje, že je dôležité, aby užívatelia absolvovali odbornú prípravu s cieľom zabezpečiť bezpečné a udržateľné používanie POR, a zdôrazňuje, že profesionálni a neprofesionálni používatelia by mali absolvovať primeranú odbornú prípravu, ktorá by sa mala rozšíriť aj na malé podniky a mikropodniky;
42. víta skutočnosť, že systémy odbornej prípravy a udeľovania osvedčení o využívaní POR sa zaviedli vo všetkých členských štátoch, pričom k dnešnému dátumu boli zaškolené takmer štyri milióny používateľov, konštatuje však, že vzhľadom na nedostatok údajov chýbajú informácie o počte používateľov POR, ktorí ešte majú absolvovať odbornú prípravu;
43. zdôrazňuje, že udržateľné a zodpovedné používanie pesticídov je predpokladom pre povolenie POR.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	22.11.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 26 -: 1 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, John Procter, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Stanisław Ożóg, Monika Vana

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

26	+
ALDE	Ulrike Müller
ECR	Anthea McIntyre, James Nicholson, Stanisław Ożóg, John Procter
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella

1	-
GUE	Luke Ming Flanagan

4	0
EFDD	Giulia Moi
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania